

בס"ד כד' תמוז ה'תשע"ה
הדלקת נרות - 19:30
צאת השבת - 20:21
רבנו תם - 21:16
שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 775
@ ר"ח מנחם אב יחול בעייה ביום שישי הבעל"ט.
יחדשהו הקב"ה עלינו ועל כל ישראל, לטובה ולברכה,
לששון ולשמחה, לבשורות טובות ישועות ונחמות, אמן.
@ להקדשת העלון או השיעור בלויין : 054-7743834

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

**בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
להשתתף בסעודה רביעית
בבית הכנסת "אוהל-מועד"**

מפטירין : "דברי ירמיהו"
(ירמיה א')

פרישת פיצוח

"בני יששכר למשפחותם"
אומר ה"אור החיים" : "יששכר" שתי מילים יש-שכר.
וזה מה דאיתא בגמרא בברכות בפרק תפלת השחר שצריך
לברך ביציאתו מבית המדרש, "מודה אני לפניך... אני
עמל והם עמלים אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם
מקבלים שכר..." זהו שאמר יש שכר, **יששכר מרמז על
התורה שרק בתורה יש שכר.**
"את קרבני לחמי... תשמרו... תקריבו... תעשה"
רבים או יחיד? הנה פתח הכתוב בלשון רבים "תשמרו...
תקריבו..." וסיים בלשון יחיד "תעשה" ויש להבין פשר
הדברים. אלא שבא הכתוב ללמדנו שאף אם רבים עושים
ביחד מצוה, אף שאין לכל רק חלק מהמצוה, נחשב
לפניה **כאילו עשה כל אחד את המצוה בשלמותה.** וזוהי
כוונת הכתוב אם "את קרבני... תקריבו" ביחד, מממון
הציבור, אז יהיה נחשב לכל אחד "את הכבש אחד תעשה"
כאילו הוא עשה את כל הכבש.

מלביניי הפרשה :
← מעשה פינחס ושכרו - המשך בכהונה לכל זרעו.
← מפקד בני ישראל טרם הכניסה לארץ.
← בנות זלפחד ופתרון בעיית הירושה בישראל.
← מינוי יהושע למנהיג במקומו של משה.
← עניין קרבנות הציבור למיניהם.
← מועדי ישראל.

"הוא דתן ואבירם"
חז"ל אומרים, שאצל חמשה צדיקים, וחמשה רשעים,
כתוב בהם "הוא". חמשה צדיקים : הוא אברהם, הוא
אהרן ומשה, הוא משה ואהרן, הוא חזקיה, הוא עזרא.
חמשה רשעים : אצל נמרוד, הוא היה גבור ציד, הוא עשו
אבי אדום, הוא דתן ואבירם, הוא המלך אחז, הוא
אחשוורוש.
"אלה בני בנימין למשפחותם" (כ"ו מ"א)
בוא וראה דרכי ההשגחה : לבנימין היו עשרה בנים,
בוודאי היה שמח וחשב שייצא מהם עם רב. לעומתו היה
לדן רק בן אחד. בני בנימין היו רק חמישה וארבעים אלף
ושש מאות, ואילו בני דן היו יותר מארבעה וששים אלף.
מכאן יש ללמוד : **מי שה' חפץ בו, יכול להצליח אפילו בן
אחד, יותר ממי שיש לו עשרה בנים.** הוא הדין גם
בעושר. יש ועני מצליח ושמח בחלקו, ויש עשיר שאינו
שמח בחלקו והוא מסכן.

"פנחס בן אלעזר..."
פרשה זו חלה על פי רוב בימי בין המצרים, בעשרים
ושניים הימים מ"ז בתמוז עד תשעה באב. הימים הללו
הם ימי אבל על חורבן העם, המקדש והארץ, ויש חשש
שמה מרוב צער ישקעו בעצבות. לכן קוראים פרשת
פינחס, שהיא **פרשת החגים,** ורוח של שמחה נושבת
ממנה ומשרה תקווה בלב. ולא זו בלבד, **אלא שעתידיים
ימים אלה להיות לששון ולשמחה,** ויתנחמו בני ישראל כי
יתווספו להם ימים טובים.

פינת הניבים והפזמונים
התפוח אינו נופל רחוק מן העץ =
התנהגותו של ה'פן דומה להתנהגות הזורים.
דוגמה: מאחר שתחביבו של רותם הוא רכיבה על
סוסים, תחביב שי'רש מאביו, והוא מצטיין ברכיבה
ובפעלולים שונים ומגוונים, מודים פל רואיו,
שהתפוח לא נפל רחוק מן העץ.
מקור: התפוח אינו נופל רחוק מן העץ. [מעשה
טוביה ג ד]. (גיבורנו)

"הנני זיהן לו את בריתי שכולם" (כ"ה י"ב)
"לכן אמור" - **אתה בעצמך לך אל פינחס להגיד יושרו.**
משל לשר צבא שנמצא בצרה ולא מצא עצה כיצד להציל
את חיילו. חייל פשוט מצא תחבולה והציל את כל המחנה.
כשנודע הדבר למלך, ציוה **לאותו שר** להוליך את מתנת
המלך לחייל הפשוט. זה היה עונש לשר הצבא. אף כאן :
רפו ידיו של משה ולא מצא דרך, ואילו פינחס התחזק
וקידש שם שמים. לכן נצטווה משה, **שהוא עצמו יאמר
לפינחס את גמולו מהקב"ה.** (ר' איצ'לה מוולוז'ין)

"אשר הוכה את המדינית"
למה לא כתוב "עם" המדינית? אלא מפני שאפילו שזמרי
קטא, בכל זאת אי אפשר לדמותו כמו נוכרית, ו"עם"
הפירוש **דומה ממש.**
"ויהי אחרי המיטפה"
קיימת פסקא באמצע הפסוק. הפסקה זו כאילו מביעה
אנחה על מה שקרה, כאדם שנאנח תוך כדי דיבורו. אין
ויהי אלא **לשון צער.** איזו צרה הייתה כאן כשנעצרה
המגפה? אלא, שהצרה הייתה בזה **שפינחס הופיע בזמן
המגפה ולא לפנייה.** כי אז לא היו מתים עשרים וארבעה
אלף מבני ישראל.
"הנני זיהן לו את בריתי שכולם"
יש שלוש שיטות כמה ניסים נעשו לפנחס :
א. 6 ניסים וזה מרמז הוי"ו של שלום.
ב. 10 ניסים וזה מרמז הוי"ו קטועה שזה כמו י".
ג. 12 ניסים וזהו ו' קטועה כאילו כתוב פעמיים ו' שזה
שנים עשר.

הסיו מכוול מדרך עמי !
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

קנאה טובה ושלוש - הילכו יחדיו

הקנאה - פינחס המקראי אשר קינא לה' בשטים ואליהו הנביא שעמד לישראל כשלוש מאות שנה לאחר מכן וקינא לה' בהר הכרמל. חז"ל מצאו בקורות חייהם של שני אישים אלה שני תכונות זהות:

קנאותו לה' של פינחס גורמת לו ליטול יוזמה אישית שתוצאתה, הריגתו של נשיא שבט שמעון שסרח.

הקנאות מתוארת ומוערכת בפתח הפרשה: "בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי"

קנאותו של אליהו מתחילה בעצירת הגשם ומגיעה לשיאה בהריגת נביאי הבעל בהר הכרמל. קנאותו מתוארת מפיו:

"קנא קנאתי לה' א-להי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל" (מל"א יט: יד).

והשלוש - מוטיב השלוש נקשר לשמו של פינחס בקשר ישיר עם הקנאה. כשכר על מעשהו מעניק הקב"ה שלום לו ולצאצאיו "לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום"

אצל אליהו, עניין השלוש מובא בדברי הנביא מלאכי הקושר בין הברית שכתר ה' עם שבט לוי בזכות פינחס, שעיקרה החיים והשלוש, ובין משימתו של אליהו, ששיאה הוא:

"הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם" (ג: כג-כד).

"בניד כשחילי זחיס" - חינוך

חינוך בחופש הגדול (המשך)

ההתמודדות של הורים עם החופש הגדול הנפתח בימים אלה ועמו הקושי לשמור על מסגרת וסדר יום ראוי עבור בני הנוער. "השינוי הוא שהם יוצאים כביכול מעבדות לחירות, ממסגרת לחופש מוחלט, הציאה הזו יכולה לגרום לערבוב של כל סדר היום ולקריסת התפקוד הרגיל שלהם.

החופש הגמור הוא מפתח שניתן להשתמש בו ככלי, בשיחות נכונות, להביא את הילדים לסוג של יצירתיות, לפחות בחלק מהיום", ואל להם למבוגרים לצפות ולדרוש מהילדים שיפסיקו לשחק אלא רק לזכור שיש מנהיג לבירה וגם יעסקו בלימוד תורה באופן מסודר

ובשעות קבועות. כדי להגיע לתפיסה זו, מייעץ הרב רטיג, יש לדאוג להקפדה על תפילה במניין, גם אם הוא מאוחר, ולדבר על חשיבות התפילה במניין כחלק מיצירת סדר היום המסודר עבור בני הנוער. הילד הוא שבונה לעצמו את סדר היום, ולא מדובר בסדר יום של לימוד מבוקר עד ערב, אלא לקבוע נקודות אור שהוא עושה אותן - לימוד של משנה או שתיים ביום כשהוא זה שיקבע את הזמן והמסגרת". הדברים מתחילים בסופו של דבר בדוגמה האישית של ההורה עצמו ובמעשיו הוא המחנך המשמעותי ביותר.

כל הישועות והברכות

להימים ומרים אוזן היינו
שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.
זכות השיעור בלויין וזכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל לרפואת והצלחת כל משפחתם. שיבורכו מפי עליון ובכל מילי דמיטב ובגשמיות יאיר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות איתנה ופרנסה טובה לשנים רבות ונעימות. ולהבדיל לעיני ישראל בן דיאמנטה ז"ל

ברכה והצלחה

למשה וזנה דידי
שיבורכו מפי עליון ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות יאיר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות איתנה ופרנסה טובה לשנים רבות ונעימות. טובות ונעימות.

רפואה שלימה

לדניאל הג'בי
בן רבקה היינו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות. ויזכה ליווג הגון.

ברכה והצלחה

לצוריאל והני
מוסאי היינו הקב"ה ישלח להם **זרע קודש בר קיימא עוד השנה** מתוך בריאות ואושר ולשנים רבות טובות ונעימות.

רפואה שלימה

לאור אורנית
בת אסתר מנב"ת הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות. **הציבור מתבקש לקרוא תהילים לרפואת**

לזכרון הקסים

למכיה ספר תורה ספרדי מהודר
שנכתב בתכלית ההידור בידי סופר ירא שמיים פרטים: **054-6867725**

קול חן וקול חן קול חן וקול חן

מזל טוב ואיחולים לבביים אליהו וזורית מוסאי היינו אליהו וזנה דידי היינו
לנישואי **מירון** עם הודיה מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. **שני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"**

ברכה והצלחה

לאפרת-בתיה
בת שמחה ו**לאופיר היינו** הקב"ה ישלח להם **זרע קודש בר קיימא עוד השנה** מתוך בריאות ואושר ולשנים רבות טובות ונעימות.

רפואה שלימה

לצוריאל יצחק פור
בן שולמית היינו. הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות וטובות. וברכה לרעייתו **זוהבה** שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.

ברכה והצלחה

לטיבה ויסיים לזרי
שיבורכו מפי עליון ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות יאיר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות איתנה ופרנסה טובה לשנים רבות וטובות שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון **"אברהם יג"ל"** משדר בלויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג **יצחק יוסף** שליט"א בבית הכנסת **"אוהל מועד"** בשעה **21:30** השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות **"בית הלחם"**

לעיני הישר והענו

ישראל אוזן ז"ל
בר דיאמנטה ז"ל נפטר כ"ח תמוז יום רביעי פקידת שנתו.

במלאת 11 חודש

לפטירת הענוה והצנועה **לאה נאמן**
בת אליהו ורבקה ז"ל בתקיים אזכרה ביום שלישי כ"ז תמוז תשע"ה (18-2015-07-14 למנינם)

לעיני הצדיק והצנוע

הרב **יוסף אביחצירא**
בר מסעודה ז"ל נפטר כ"ח תמוז. ביום ראשון פקידת שנתו.

לעיני הישר והענו

ליאור דויד ז"ל
בן יהודה ונעמי שיחיו נפטר כ"ח תמוז תש"נ. ביום שני פקידת שנתו.

רפואה שלימה

לציון דידי בן ביבי
הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות וטובות. וברכה לרעייתו **ציפורה** שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.

לעיני הישר והענו

ליאור דויד ז"ל
בן יהודה ונעמי שיחיו נפטר כ"ח תמוז תש"נ. ביום שני פקידת שנתו.

במלאת 11 חודש

לפטירת הענוה והצנועה **לאה נאמן**
בת אליהו ורבקה ז"ל בתקיים אזכרה ביום שלישי כ"ז תמוז תשע"ה (18-2015-07-14 למנינם)

לעיני הצנועה והענוה

דינה ביטון
בת שמחה ז"ל שתמליץ טוב בעד כל ילדיה ומשפחתה

לעיני הישר והענו

ליאור דויד ז"ל
בן יהודה ונעמי שיחיו נפטר כ"ח תמוז תש"נ. ביום שני פקידת שנתו.

רפואה שלימה

לציון דידי בן ביבי
הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות וטובות. וברכה לרעייתו **ציפורה** שירוו נחת מכל יוצאי חלציהם.

שבת שלום זמבזדק

בריאות והחלמה איתנה :

שלמה לארי בן מרים היינו משה נאמן בן מרים היינו אברהם נאמן בן מרים היינו מרדכי עמרני בן רבקה היינו ישראל פריג' רפאל בן מרים היינו יצחק-חי כהן זדה בן פרידה היינו באבאי באבאי בן מורודי היינו לירן מלכה בן ריטה ועמרם היינו

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

מנהגי ימי בין המיצרים

הקדמה

הימים שבין יז' בתמוז עד ט' באב, נקראים ימי בין המצרים והם ימי אבלות שנקבעו כזכר לחורבן בית המקדש הראשון, והשני, ועל גלותו של עמנו ממולדתו.

ימי בין המצרים מתחלקים לשלוש תקופות :

- א. מיז' בתמוז עד א' באב, (דומה לאבלות של 30 יום).
- ב. מא' באב עד ח' באב, (דומה לאבלות של שבעה).
- ג. ט' באב - (דומה כמי "שמתו מוטל לפניו").

ריקוד, נגינה, שמיעת כלי זמר :

§ ריקודים ומחולות, ונגינת בכלי אסורים בימי בין המצרים, שאבלות בהם היא אבלות של רבים, ויש לאסור עניינים אלו על קטנים שהגיעו לחינוך.

§ שמיעת מוסיקה מכל כלי נגינה, וכן מתוך רשם קול, אסורה בתקופה זו. ואיסור זה כולל שירה במקלה, ושמיעת שירה בפה ואפילו היא מוקלטת.

§ ילדים שלא הגיעו לחינוך, אפשר להקל ולשיר עימם, ולהשמיע להם שירים שאינם משמחים ומלהיבים.

§ בשבתות אין הגבלה על שירת זמירות אפילו בשבת חזון, שאין אבלות בשבת.

ברכת "שהחיינו" :

§ יש להמנע מלברך "שהחיינו" והגענו לזמן הזה" בימים אלו של אבלות, לכן אין לקנות ריהוט וכלים חדשים לבית, כדי להמנע מלברך "שהחיינו".

§ אבל בגדים וכלים שאינם חשובים כגון, לבנים, גופיות, גרביים, כוסות וכדו' מותר לקנות כי אין מברכים עליהם "שהחיינו".

שבת :

§ בשבתות שלפני ר"ח אב - אם מזדמן פרי חדש רשאים לאכול אותו ולברך עליו "שהחיינו", וכן לגבי בגד חדש, ואם לא יזדמן פרי זה שוב לאחר ט' באב, ויתקלקל עד שבת - רשאים לאכול ולברך עליו. גם בימי חול עד א' באב.

תפירה וקניית בגדים וכביסה :

§ מראש חודש אב - לאשכנזים, ובשבוע שחל בו ט' באב לספרדים.

§ אסור לקנות או לתפור בגדים חדשים, אפילו אם רוצים ללובשם רק לאחר ט' באב.

§ אולם אם יש הזדמנות מיוחדת לקנות בגד מסוים, כגון שהוא במחיר נמוך או שאין להשיגו לאחר ט' באב, יש להקל בזה.

אכילת בשר ושתיית יין :

§ מר"ח אב, בימות החול נהגו בקהילות אשכנזים והספרדים שאין אוכלים בשר, או כל תבשיל שנתבשל עם בשר. ואין שותים יין, כיוון שבימים אלו רבה האבלות. וחלק מן הספרדים נהגו כך רק בשבוע שחל בו ט' באב.

§ חולים, תינוקות וזקנים - שאכילת בשר חיונית לבריאותם מותרים בזה.

§ כמו כן לא אסרו אכילת בשר בסעודת מצווה.

§ בשבת שחל בו ט' באב, מותר באכילת בשר ושתיית יין.

דברים המותרים בכל ימי בין המצרים :

- § מותר לשחות בים (בחוף נפרד כמובן), בתנאי שאין סכנה.
- § מותר לשטוף את הרצפה.
- § מותר לגזוז ציפורניים.
- § מותר לצחצח נעליים.
- § מותר להסתרק.
- § מותר לגהץ בגדים.
- § מותר לערוך תנאים (ווריט) לחתן וכלה. אמנם, לאחר ראש חודש אב יחלקו כיבוד ללא סעודה.

"מכל מלמד" השכלתי..."

כח הדיבור - פרשת פינחס

פנחס הראה בפרשה מהי קנאה לה' יתברך, ומהו כאב על המעשה והמגיפה שפגעה בעם. "ולא פיליתי את בני ישראל בקנאתי" = ר"ת **כאב**. ושם האישה המוכה המדינית כזבי בת צור ראש אומות = ס"ת **רשת**, שכל מים שנכנס לגילוי עריות נופל ברשת ומלפפתו ביום הדין. **כזבי** אותיות **כזב**, דהיינו מי שמכשילה אדם בעריות רק עבדה עליו. "בת צור" דהיינו רומז על **סכין שבה נדקרו**, מי שחי בשקר נופל בחרב, ואף בתו של ראש העבודה זרה. ראש אומות בית אב במדין הוא = ס"ת **אבן** דהיינו הבעל פעור. "צורר את המדינים נהיתם אותם" = ר"ת **צואה** וזו העבודה זרה הפופולרית ביותר באותה תקופה. "צורר את המדינים", איך? **צורר** אותיות **צורר יריות**. ומי יעשה את זה? **צוררים הם** לכם = ר"ת **צה"ל**. גם אז היה צבא לעמ"י ונלחם באויבים שנאמר "מבן עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא בישראל" וגם תחמושת היתה להם **צורים** אותיות **מצורר** (פצצות) שידוע שמפצצה אחת יוצאים הרבה פצצות, וההרס הוא רב ועצום. **מדינים** = ר"ת, **מצרים**, **דאעש**, **נרדן**, **נאג"ית** אל נוסרה, **מורדים**, ואלו ערבוביה של כל מי שרוצה לפגוע בעמ"י. ידוע שבקריאת שמע על המיטה הורגים הרבה מזיקים ומכוונים ב"אחד", **א**=**אירן**, **ח**=**חמאס**, **חיזבאללה**, **ד**=**דאעש** כן יאבדו כל אויבנו. גם רמזו "כח הדיבור" אם כבר צריך לדבר יוציא בודדת כמו בנשק ומילים יותר קשות מנשק. אם ממשיך בלי לשקול, מיד מגיע לצורר, שהפגיעה בו יותר קשה וקשה גם לעצור בדיבור. ואם גם כועס בדיבור וזורק פצצות לכל עבר ופוגעות ברדיוס הרבה יותר גדול, אז התוצאה קשה ביותר. ומה התיקון לכל זה? **דברי תורה**, **בזיכוי הרבים**, ו**יפור צדקה** כנגד הניצוצות הקשים שהוציא מפיו וככל שיקבה, יתפור ברדיוס יותר גדול. "ובני קורח לא מתו" אומר רש"י הם היו בעצה תחילה ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בליבם, נתבצר להם מקום גבוה בגהנום וישבו שם. לומדים מכאן שגם בתחילה או באמצע המחלוקת אפשר להינצל ממנה, כך יעשה אדם שנמצא בחבורה, יברח משם כמו מאש. **שנוכה שתבעו בנו אש התורה תמיד**. (ממני עבדכם א.ש.)

המזונות המרפאים עצות להורדת הכרס

קינמון יכול להפחית השמנה בטנית בעזרת איזון רמות הסוכר בגוף, הפחתת העמידות לאינסולין וגם על ידי זירוז חילוף החומרים של רקמת השומן הבטני. קינמון גם יכול להפחית היווצרות שומן בטני אצל חולי סוכרת על ידי איזון רמות סוכר בדם ושיפור הרגישות של הרקמות בגוף לאינסולין. כדי להפחית את השומן הבטני אפשר לערוך כמה שינויים פשוטים בתפריט היומי. אם תאכלו מדי יום תפוח וכוס שעועית למשל, הסיכוי שהשומן הבטני יפחת יהיה גדול יותר. פירות, ירקות ושעועית בכמות של כ-10 גרם ביום מפחיתה את כמות השומן הבטני. הוספת לימון או גמבה לסלט או כוס מיץ תפוזים סחוט, פועלים להורדת הכרס.

" ואבותינו סיפרו לנו "

"ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון..."

וַתִּתֶּנָּה מִיְהוֹדָךְ עִלְיָו

אמרו חז"ל "מהודך" ולא כל הודך. זקנים שבאותו הדור אמרו: "פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לאותה בושא אוי לאותה כלימה". הלשון אוי לאותה בושא אוי לאותה כלימה צריכה ביאור, על איזו בושא וכלימה מדברים הזקנים?

ביאר גאון עוזנו החיד"א זי"ע: אמרו חז"ל שיהושע זכה להיות מנהיג הדור וממלא מקומו של משה רבינו, כיון שהיה משכים ומעריב בבית המדרש, והיה מסדר הספסלים והשולחנות ופורס המחצלאות. כשראו הזקנים שבדור את פני יהושע שהבהיקו כפני לבנה, הבינו מה הפסידו מחמת הבושא והכלימה שהייתה להם לסדר את הספסלים והשולחנות בבית המדרש, התחרטו בליבם על עצמם ואמרו אוי לאותה בושא אוי לאותה כלימה שהייתה לנו אז בסידור בית המדרש.

מעשה שאירע במוצאי שמחת תורה תשס"ט, שהותירי אחריו שאלה מרתקת שהגיעה להכרעתו של הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א:

בית כנסת גדול, המשמש גם כבית מדרש לרבים, היה עמוס במתפללים ולומדים בחול המועד סוכות, כך שבמוצאי שמחת תורה, על השולחנות נערמו ספרים רבים, ששימשו את המתפללים והלומדים במשך כל ימי החג. הגבאי עמד והתבונן במאות הספרים שממתיינים לו, ולא ידע לשית עצות בנפשו. כיצד יסדר כל כך הרבה ספרים?

בחור אחד הבחין במבוכתו של הגבאי, ניגש אליו והציע: "אני מוכן לסדר את כל הסידורים וספרי הלימוד, אך בתנאי שתשלם לי את שכרי!".

"כמה אתה דורש?" שאל הגבאי.

"500 שקלים! אבל אני מבטיח עבודה מושלמת. בית הכנסת יהיה מסודר למופת..." והגבאי הסכים.

והנה, לאחר תפילת ערבית, עלה הבחור לבימה, נתן שתי דפיקות חזקות, ולאחר שהציבור כולו נעמד בשתיקה, אמר הבחור: "מורי ורבותי. מי אני שאדבר בפני גדולים ממני, אך אנא אחר המחילה, ברצוני להתריע על פירצה חמורה.

לעניות דעתי המראה הנורא של פיזור הסידורים והספרים, הוא ממש חילול שם שמים... אוי לאותה בושא, אוי לאותה כלימה..." וכך המשיך הבחור להפליג בחומרת זלזול כבוד בית המדרש, בשבח כבוד הספרים, ומידת החסד והמעלה של מי שמחזיר ספרים למקומם. וסיים בהכרזה: "בואו נקדש שם שמים. כל אחד ואחד יטה שכמו ויאסוף את הספרים שלפניו על השולחן, ויסדרם במקומם בארון!"

המתפללים הרבים ששהו במקום נענו כולם לבקשת הבחור. תוך דקות אחדות, הפך בית הכנסת למסודר להפליא!!!

עתה שב הבחור אל הגבאי... "כפי שסיכמנו מגיעים לי 500 שקלים עבור סידור בית הכנסת..."

הגבאי לא האמין למשמע אוזניו. "היאך אתה דורש על עבודה שלא ארכה יותר מ-8 דקות סכום כה רב?! ומלבד זאת, הלא ברור שלא התחייבתי על דעת כן שכל המתפללים יחזירו את הספרים...". אך הבחור לא וויתר, "וכי מה זה משנה לך כמה זמן עבדתי וכיצד סידרתי את המקום. אם למעשה השלמתי את מלאכתי

עליך לשלם את שכרי!"

כעת נשאלת השאלה: עם מי הדין? למרות שהבחור לא סידר בפועל את בית הכנסת כולו, בכל זאת, הרי הוא כ"מכר את חוכמתו", והיה מקום לחייב את הגבאי לשלם לו את שכרו. ברם, אמר הרב שליט"א, כי נראה שאפילו אם הגבאי חייב לשלם, מכל מקום יש כאן חשש של 'גניבת דעת' מהציבור, כי ביקש הבחור מהציבור לעזור לו מצד מידת החסד וכבוד הספרים, ולמעשה התברר שהוא 'דורש דמים' ולטובת עצמו דרש. ויתכן שאילו היו יודעים חלק מהאנשים שהוא מקבל על כך כסף, הרי שלא היו נרתמים למלאכה, והיו אומרים בליבם 'וכי אנו נעבוד והוא ישתכר מעבודתנו!'

וסיים הרב: "כשהצעתי את הדברים לפני הגאון רבי נסים קרליץ, הוסיף ואמר, שאם יש כאן גניבת דעת של הציבור, שוב לא מגיע לו כסף מהגבאי, כי לא הבטיח לו הגבאי תשלום על גניבת דעת. (עלינו לשבח)

בעיר אחת במרכז פולין חי רופא מומחה בשם ד"ר ברנארד, שבא ממשפחה מתבוללת והיה כל ימיו רחוק מענייני הדת.

פעם נקרא ד"ר ברנארד לביתו של יהודי עשיר, שחלה במחלה אנושה. בדק אותו הרופא בדיקה יסודית, כיד מומחיותו הטובה עליו, ובתום הטיפול הודיע לבני המשפחה, שאין עוד תקווה לחיי החולה.

אך עזב הרופא את הבית, רתמו בניו של החולה את הכרכרה שלהם ונסעו אל הצדיק רבי דוד מללוב. וכיון שאביהם היה מבאי-ביתו של הצדיק, הוכנסו מיד אל הרבי ושטחו בפניו בקשה נרגשת, שהצדיק יעורר רחמי שמים על החולה האנוש.

רבי דוד הוציא מן הארון שבחדר בקבוק יין ועוגת-דבש וכה אמר לאורחיו: "מהרו אל אביכם והגישו לו כוס יין ופרוסת עוגה! ובזכות הברכה שהחולה יברך על המאכל והמשקה, ישלח לו הקדוש-ברוך-הוא רפואה שלמה במהרה".

הבנים שבו במהירות לבית אביהם והגישו לחולה האנוש כוס יין ופרוסת עוגה, כמצוות הרבי, ולהפתעת הכל, חלה כעבור שעה קלה הטבה נכרת בפני החולה, ומיום ליום הלך והשתפר מצבו של האיש, עד שהחלים כליל ממחלתו.

בעיירה קם רעש גדול, והכל היו מסיחים בכוחו המופלא של רבי דוד, המחיש רפואה במקום שיד הרופאים קצרה מלהושיע. בסופו של דבר הגיעה השמועה לד"ר ברנארד, שטיפל בשעתו בחולה האנוש, והלה מאן להאמין למשמע אוזניו. עד שפגש יום אחד באקראי באותו חולה, והלה סיפר לו שסמוך לביקורו של הרופא בביתו נטל כוס יין ועוגה, כעצת הרבי, וכעבור זמן קצר חלפה ועברה מחלתו.

ד"ר ברנארד שב לביתו והחל מהרהר ארוכות באותו מעשה, וכה אמר לעצמו: מבחינה רפואית איו ספק, ששתיית יין ואכילת עוגה על-ידי החולה עלולות לשמש גורם מובהק לקרב את קיצו, ואם האיש התאווש במהירות והבריא כליל ממחלתו האנושה, משמע שקרה כאן נס משמים בזכותו של הצדיק רבי דוד... מאותו יום והלאה חל שינוי עצום בהלך-רוחו של ד"ר ברנארד. הוא נעשה בן-בית אצל רבי דוד, ובהשפעת הצדיק חזר בתשובה שלמה והחל לנהל אורח חיים של חסיד מובהק.